

MEDLEMSBLAD

for

AUSTMARKA

HISTORIELAG

Nr. 15. JUNI 1982.

NYTT FRA LAGET

Arsmøte

Arsmøte ble avholdt på biblioteket søndag 21. mars med meget god deltagelse. Hele 24 møtte opp. Gledelig var det at Erik Moen med frue Karen Collett og Birger Nesholen møtte opp og bistod med kommentarer.

Årsberetning og regnskap ble opplest og enstemmig godkjent. Valgene gikk fort unna, idet hele styret tok gjenvalg. Styret for 1982 er da følgende: Formann: Rolf Amundsen, Nestformann: Åge Sørmoen, Sekretær: Liv Solbergseter, Kasserer: Henry Tangen. Styremedlem: Pål Skullerud.

Kari S. Jacobsen var til stede og holdt foredrag om de registreringsarbeidene som er foretatt på Varaldskogen det siste året. Hun fortalte litt om hensikten med registreringen og den videre nytten av de opplysningene som er fremkommet.

Erik Moen fortalte fra det siste samrådsmøte i fylket, og kom ellers med gode råd og kommentarer. Han hadde også med seg en gave til laget, Kristian Østbergs bok "Finnskogene", som ble loddet ut.

Birger Nesholen fortalte litt om avfoto-grafering av gamle bilder.

Etterpå var det kaffe og kaker, og til slutt viste Liv Solbergseter oss mikro-filmframviseren i bruk.

Kakebasar

Onsdag den 7. april ble det holdt kakebasar ved Austmarka Samvirkelag som innbrakte oss 715 kr. Vi vil takke alle som

bidro med kaker og gevinster til basaren.

Kulturmidler 1982

Vi har nå fått beskjed om utdelingen av kulturstøtte for 1982, den ble for i år kr. 3000,-.

Medlemstallet

Pr 1/6-82 har 84 medlemmer betalt sin kontingent for 1982. Vi hadde 91 betalende i 1981, så vi får håpe vi når dette i år også.

Formannen.

BREV TIL BLADET

Til medlemsbladet.

I medlemsbladet 13, desember, etterlyses en forklaring på betegnelsen respit på sau og geit.

I Setesdalen brukes uttrykket den dag i dag, og da helst om sau som er almindelig der.

Respit betyr et overvintret værlam, - altså noe mellom et lam og en voksen vær.

Med hilsen Ole Svendsen.

Astrid og Martin Åberg kjenner også til uttrykket i betydningen halv voksen sau. De fra henholdsvis Brandval og Austmarka, så uttrykket var tydeligvis kjent også her i distriktet noen år tilbake.

Dermed skulle dette ordet være tolket. Men skiftet fra Ingelsrud inneholdt flere

vanskelige ord. Jeg er sikker på at flere av våre lesere kan forklare disse, og vi hører svært gjerne fra dere. Skiftet var gjengitt i blad nr. 12 og 13.

F.Å.

Til medlemsbladet.

Takk for sist. Det var et hyggelig årsmøte. Jeg har ikke sett noe referat i Glåmdalen. Der burde det komme.

For en tid siden fikk vi utdrag fra skolestyreprotokollen for Eidskog. Jeg ville gjerne få opplyst om vår far, lærer Ole Fagernæs var med i skolestyret eller ble nevnt i referatene. Han var lærer ved Gaustad skole til 1915, da han døde.

Jeg sender med en sang, som jeg synes ville passe godt å ha i bladet for dette område. Den er svensk, men det er vel ingen hindring for grensebefolkningen.

Hjertelig hilsen fra
Marte Nerdrum.

Til opplysning: Fyldig referat fra årsmøtet sto i Glåmdalen 5. april.

SLEKTSGRANSKNING

Jeg vil skrive litt om Amerikaslekten min igjen, om bror til min oldemor, hvordan han dro, og bodde i Amerika. Han het Hans Hanson Tomteberget, var bror til Andreas Hansen Tomteberget Wais og min oldemor Andrea Hansdt. Tomteberget. Hans Hanson var sønn av Hans Hans Eriksen Duellien og Maren Olsdt. Hellerud.

De giftet seg i 1845 og flyttet til Textebakken da, der bodde de til 1875, og bodde på Tomteberget nordre resten av levetiden. De fikk 11 barn, som ble født i tidsrommet 1843 - 1868.

Hans Hanson var nr 6 i flokken, og ble født 18/4-1854. Han ble gift i Cresco, Howard County, Iowa i januar 1877 med Alberta Johnsd. Kamphaug, født i Solør 1858. Hans dro til Amerika da han var 18 år gammel. Han gikk ombord i båt i Christiania 6/6-1872 og brukte 18 dager før han kom i land i New York City. Da han kom dit, dro han til sin bror i Decorah i Iowa og bodde der de neste seks årene. Han traff Alberta der også, ettersom de ble gift der. Hun kom til Iowa samme år fra Norge.

I 1877 dro de og fem andre kompanier med vogner, hestevogner tror jeg, nordover til N-Dakota for å finne seg hjem og jord. De kom til Grand Forks og Hatton, men fant ingen bra jord, så de dro tilbake til Iowa igjen. Våren 1878 dro de og 1 barn til N-Dakota igjen sammen med 14 andre vogner, og da var det noen norske med også: Asla Myrand, Christian Mastrud og Anton Castella. De dro videre til Minnesota til et sted som heter Fergus Falls, og der leide Hans Hanson litt jord i ca 1 år. I 1879 reiste Hans Hanson m/fam til N-Dakota til et sted som heter Traill County. Der bygde han hus og laget også møbler av bl.a. furu. 20 mål jord ble brukt første året. Det var bra avlingsjord, og han solgte visst en del av sin avling og gjorde en god handel. Det var vel korn og grønnsaker, og han hadde også hester. De traff på indianere der også, men de prøvde å bli venner med dem.

Hans Hanson og hans frue fikk 12 barn i alt, og de hørte alle til St. John's

